

**Chambre
des Représentants**

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

23 JUNI 1948.

PROJET DE LOI
relatif aux changements d'école
en cours d'année scolaire.

RAPPORT
FAIT, AU NOM DE LA
COMMISSION DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE ⁽¹⁾,
PAR M. HOYAUX.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi relatif aux changements d'école en cours d'année scolaire a été sympathiquement accueilli par les membres de la Commission de l'Instruction Publique.

Le projet constitue un grand pas dans la voie de la paix scolaire.

C'est, en effet, par des mesures semblables — et non pas par des protestations réciproques de bonne foi — que l'on aboutira à plus de sérénité dans le domaine scolaire.

Le changement d'école en cours d'année est une plaie.

Tous les instituteurs et institutrices, qu'ils soient libres ou officiels, sont d'accord sur ce point.

⁽¹⁾ Composition de la Commission : M. Van Cauwelaert, président; MM. De Clerck, du Bus de Warnaffe, Dupont, Eneman, Gillès de Pélichy, Gilson, Goelen, Loos, Peeters, Van den Berghe (A.), Verlackt. — Baccus, Bracops, Duchesne, Eekelers, Hoyaux, Piérard, Sainte, Vercauteren. — Burnelle, Herssens. — Amélot, Janssens (Charles).

Voir :

516 : Projet de loi.

23 JUNI 1948.

WETSONTWERP
betreffende het veranderen van school
in de loop van het schooljaar.

VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE
VOOR HET OPENBAAR ONDERWIJS ⁽¹⁾,
UITGEBRACHT DOOR DE HEER HOYAUX.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Het wetsontwerp betreffende het veranderen van school in de loop van het schooljaar werd door de leden van de Commissie voor het Openbaar Onderwijs gunstig onthaald.

Het ontwerp betekent een grote stap vooruit op de weg naar de schoolvrede.

Het is, inderdaad, door dergelijke maatregelen — en niet door wederzijdse betuigingen van goede trouw — dat men op schoolgebied tot meer bezonkenheid zal komen.

Het veranderen van school in de loop van het jaar is een plaag.

Al de onderwijzers en onderwijzeressen, of zij tot het vrij of tot het officieel onderwijs behoren, zijn het daarmede eens.

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie : de heer Van Cauwelaert, voorzitter; de heren De Clerck, du Bus de Warnaffe, Dupont, Eneman, Gillès de Pélichy, Gilson, Goelen, Loos, Peeters, Van den Berghe (A.), Verlackt. — Baccus, Bracops, Duchesne, Eekelers, Hoyaux, Piérard, Sainte, Vercauteren. — Burnelle, Herssens. — Amélot, Janssens (Charles).

Zie :

516 : Wetsontwerp.

La liberté du père de famille ne doit pas devenir de la licence. Et pourtant :

1. Si un instituteur consciencieux veut faire travailler un élève et lui inflige une punition même anodine, des parents mal intentionnés lui enlèvent parfois leur enfant pour le placer à l'école concurrente;

2. C'est un fait connu qu'en période de distribution de friandises dans les écoles (Saint-Nicolas, Noël, etc.), il se fait toujours un mouvement de population plus ou moins ample, surtout en période de chômage;

3. La répression de l'absentéisme est devenue lettre morte. Signaler un père de famille au juge de paix entraîne *ipso facto* la perte de l'élève, et en ces temps de régression de la natalité, les instituteurs n'aiment pas voir diminuer leurs effectifs scolaires. Aussi certains maîtres sont-ils enclins à fermer les yeux devant les absences les plus abusives.

La loi qu'on nous propose limite-t-elle les droits du père de famille ? Non.

L'opinion des parents est respectée, puisque pendant un mois le père de famille a le temps de se rendre compte si l'enseignement donné présente toutes les garanties au point de vue de ses opinions.

Le projet de loi indique que des changements d'école ne pourront être tolérés que si des motifs légitimes existent.

Quels sont ces motifs ? Changement de domicile, faute grave de l'instituteur, insuffisance professionnelle... Dans tous les cas, l'appréciation de ces motifs est laissée au Ministre.

Le projet, qui présente un aspect simple et un caractère surtout administratif, paraît devoir rendre de grands services à nos enfants en âge d'école.

La Commission a compris cette situation et elle a adopté le projet à l'unanimité.

Le Rapporteur,
G. HOYAUX.

Le Président a.i.,
W. EEKELERS.

De vrijheid van het gezinshoofd mag niet ontaarden in losbandigheid. Maar :

1. Indien een gewetensvol onderwijzer een leerling wil doen werken en hem een, zelfs lichte, straf oplegt, onttrekken met verkeerde bedoelingen bezield de ouders hem soms hun kind om het in de mededurende school te plaatsen;

2. Het is een feit dat zich tijdens de perioden, waarin in de scholen lekkernijen worden uitgedeeld (Sint-Niklaas, Kerstmis, enz.), steeds een min of meer aanzienlijke verschuiving van het bevolkingscijfer voordoet, vooral in tijden van werkloosheid;

3. De beteugeling van het schoolverzuim is een dode letter gebleven. Een gezinshoofd bij de rechter aanklagen brengt *ipso facto* het verlies van de leerling mede, en in deze tijden van achteruitgang van het geboortecijfer, houden de onderwijzers er niet aan het aantal van hun leerlingen te zien verminderen. Sommige meesters zijn dan ook geneigd door de vingers te kijken ten overstaan van de meest ongewettigde afwezigheden.

Beperkt de wet die men ons voorstelt de rechten van het gezinshoofd ? Neen.

De overtuiging van de ouders wordt geëerbiedigd, vermits het gezinshoofd één maand tijd heeft om zich rekenschap te geven van het feit of het gegeven onderwijs alle waarborgen biedt ten opzichte van zijn opvattingen.

Het wetontwerp bepaalt, dat het veranderen van school slechts kan worden toegelaten om gewettigde redenen.

Welke zijn die redenen ? Verandering van woonplaats, ernstige tekortkoming van de onderwijzer, onvoldoende beroepsbekwaamheid... In al de gevallen, wordt de beoordeling van die redenen overgelaten aan de Minister.

Het ontwerp, dat er eenvoudig uitziet en vooral van administratieve aard is, schijnt grote diensten te zullen bewijzen aan de schoolgaande jeugd.

De Commissie heeft die toestand begrepen en het ontwerp eenparig aangenomen.

De Verslaggever,
G. HOYAUX.

De Voorzitter a.i.,
W. EEKELERS.